

ORDENANCES DE L'ÚS PÚBLIC DE LA RIERA DE MERLÈS

Ordenances d'ús públic

TEXT REFÓS ORDENANCES

Índex

PREÀMBUL 4

TÍTOL I. Finalitat i àmbit d'aplicació

Article 1 Justificació i objectius 7

Article 2 Àmbit d'aplicació 7

TÍTOL II. Protecció del patrimoni natural

Article 3 Normes generals 7

Article 4 Protecció del sòl 7

Article 5 Protecció de l'aigua 8

Article 6 Protecció de la vegetació 8

Article 7 Protecció de la fauna 8

TÍTOL III. Protecció del patrimoni arquitectònic, històric i cultural

Article 8 Protecció del patrimoni arquitectònic, històric i cultural 9

TÍTOL IV. L'accés i l'ús de la Riera de Merlès

CAPÍTOL PRIMER. L'accés en general

Article 9 Normes generals 9

Article 10 Vianants 10

Article 11 Circulació d'animals domèstics 10

Article 12 Circulació motoritzada 10

Article 13 Aparcament 11

CAPÍTOL SEGON. Les activitats dels usuaris

Article 14 Activitats recreatives 12

Article 15 Activitats fisicoesportives i activitats col·lectives a l'aire lliure 12

Article 16 Acampada 12

CAPÍTOL TERCER. Comportament dels usuaris

Article 17 Normes generals 13

Article 18 Neteja, residus i deixalles 13

Article 19 Edificis, instal·lacions, mobiliari i altres bens públics 13

Article 20 Sorolls i pertorbacions 14

Article 21 Foc 14

CAPÍTOL QUART. Infraccions i sancions

Article 22 Infraccions 15

Article 23 Règim sancionador 16

Article 24 Procediment sancionador 17

DISPOSICIONS ADDICIONALS, TRANSITÒRIES I FINAL

ANNEX. Llistats d'espècies protegides

*La RIERA DE MERLÈS és un **espai de gran valor natural**.*

L'ús públic de tots els ciutadans implica assumir responsabilitats. És a dir, actuar d'acord amb el valor i la fragilitat de la natura i amb el respecte que mereixen les persones que hi viuen i les activitats socioeconòmiques que des de fa segles estan modelant aquest paisatge.

PREÀMBUL

La protecció de l'**espai natural de la Riera de Merlès** té la seva gènesi en la seva rellevància fluvial en el context de la província de Barcelona. El Decret 123/87, de 12 de març, sobre declaració de reserves naturals parcials per a la protecció d'espècies animals en perill de desaparició a Catalunya. (DOGC núm. 833, 12.03.1987), va reconèixer el seu bon estat de conservació, que permetia mantenir llavors una de les darreres poblacions de llúdriga de la conca del Llobregat i va declarar com a **Reserva Natural Parcial de Riera de Merlès** un àmbit de 52,7 ha del tram de domini públic entre el Cobert de Puigcercós i la C-62. Posteriorment, el PEIN i la Xarxa Natura 2000 van declarar, respectivament, l'**Espai d'Interès Natural i la Zona d'Espècial Conservació de la Riera de Merlès** (Acord de Govern 150/2014, clau ES5110009, 3.013,2 ha) incorporant un espai forestal parcialment confrontant amb la RNP, de remarcable vàlua per la qualitat de les aigües, la vegetació aquàtica i de ribera, les comunitats d'algues incrustants i d'invertebrats, així com una bona mostra dels boscos de *Pinus nigra* de planura amb importants poblacions de mamífers.

Aquesta doble condició d'espai de protecció especial segons la Llei d'espais naturals de 1985 i espai designat com a ZEC per esdevenir part de la Xarxa Natura 2000 i, per tant, integrant del PEIN (art. 16.4 LEN), el col·loca en una situació de reconeixement d'aquesta vàlua, de forma que és el tram fluvial de la província amb més grau jurídic de protecció, si més no en la porció on se superposen aquestes dues figures.

En paral·lel a aquest reconeixement i protecció dels valors naturals, als trams intermedis de la Riera de Merlès, s'hi dona una problemàtica derivada de l'activitat antròpica tals com l'extracció d'àrids i la hiperfreqüentació humana en els mesos d'estiu. La bellesa incomparable de l'indret atrau a molts visitants, de forma que, en determinants moments, el grau de massificació és força alt i passa a ser un greu problema, tant d'impacte sobre el medi natural com per a la mateixa seguretat de les persones. Aquesta problemàtica afecta, amb diferent intensitat, el conjunt de la riera, des del seu naixement, a les fonts del municipi de Sant Jaume de Frontanyà, fins al seu aiguabarreig amb el Llobregat, al municipi de Gaià. Per tant, més enllà de l'estricta conservació del tram inclòs en les esmentades figures de protecció, es fa necessària una ordenació conjunta de tota la riera, i la gestió que se'n derivi, en relació amb l'ús públic d'aquest espai. Aquest és l'objectiu de les presents **Ordenances de l'ús públic de la Riera de Merlès**.

Per tal de valorar aquesta problemàtica relacionada amb l'ús públic, la Diputació de Barcelona va dur a terme el setembre de 2014, per encàrrec del Consell Comarcal del Berguedà, la *Diagnosi d'espais lliures de l'espai natural de la Riera de Merlès*. En base tant a la informació disponible com al treball de camp elaborat específicament per a la confecció d'aquesta diagnosi, es va desenvolupar una anàlisi detallada dels elements bàsics relacionats amb l'ús públic i el seu impacte sobre el medi natural, i s'efectuaven un seguit de recomanacions per a una gestió global de l'indret, entre les quals s'inclouia la redacció i aprovació, per part dels municipis, d'unes ordenances d'ús públic.

En paral·lel, es van desenvolupar i potenciar nombroses mesures de gestió relacionades amb la senyalització, vigilància, neteja i informació als visitants, de forma coordinada entre les diverses administracions, que han permès ordenar els accessos a la riera i reduir parcialment l'impacte dels visitants sobre el medi natural. Tanmateix, es fa necessari disposar d'unes ordenances d'ús públic per a tot l'àmbit de la riera de Merlès, per tal de poder posar en marxa tot el conjunt de mesures de vigilància,

control, gestió i sanció, si s'escau, necessàries per abordar la problemàtica existent en tota la seva intensitat i extensió.

Les presents ordenances constitueixen la resposta dels poders públics davant dels impactes i usos no adequats que causin o puguin causar efectes negatius sobre l'espai natural de la Riera de Merlès, com a reacció explícita per part dels ens locals. Des d'aquest punt de vista, els municipis poden i han de dotar-se d'instruments per seguir garantint un estat de conservació favorable d'aquest espai.

A més, la Llei d'Espais Naturals habilita de forma expressa l'elaboració de normativa com la present, precisament per evitar la degradació dels valors preservats dins dels espais naturals de protecció especial com la RNP Riera de Merlès: "Els espais naturals de protecció especial poden disposar, quan així ho estableix la llei o el decret de declaració, d'una reglamentació pròpia que reculli el que estableixen aquesta Llei i les diverses legislacions aplicables pel que fa a la disciplina relativa a llur règim de protecció." (art. 29.3 LEN). En aquest sentit, l'art. 2.4 del Decret 123/1987, de 12 de març: "En aquests trams de riu queden prohibides les activitats següents: eliminació i modificació de la vegetació de ribera, abocament de deixalles, enderrocs i productes contaminants, així com qualsevol activitat que, afectant el llit del riu o la vegetació que l'envolta, suposi una alteració negativa irreversible de l'hàbitat de l'espècie protegida."

Tanmateix no es pot obviar que, tot i que existeix un element d'especial rellevància com són les 57 ha de domini públic hidràulic protegides a l'entorn dels 19,5 km de la Reserva Natural Parcial, la problemàtica relacionada amb l'intens ús públic afecta de forma notable el conjunt de la Riera de Merlès. Per tant, l'àmbit proposat per a les presents ordenances són els 52,98 km des del naixement a la font de la Mata fins l'aiguabarreig amb el Llobregat, considerant, com a criteri general, una franja d'aplicació de 100 m a banda i banda dels marges de la riera que s'estén, quan així es requereix fins a la carretera VM-4406, que permet l'accés en vehicle a la riera. En conseqüència, la superfície total d'aplicació de les presents ordenances és de 1.098,98 ha pertanyents als municipis de Sant Jaume de Frontanyà, les Llosses, Borredà, la Quar, Sagàs, Lluçà, Santa Maria de Merlès, Puig-reig i Gaià.

Títol I

FINALITAT I ÀMBIT D'APLICACIÓ

Article 1

Justificació i objectius

1.1 Les presents Ordenances tenen com a principal objectiu la regulació detallada de l'ús públic, és a dir, de l'ordenació de la freqüentació i dels usos i activitats vinculades a l'ús social dins l'àmbit de l'Espai Natural Riera de Merlès.

1.2 L'objectiu genèric de les presents Ordenances és l'establiment de les garanties necessàries per assegurar la conservació del patrimoni natural i cultural, així com l'exercici de les activitats econòmiques admeses i dels drets derivats de la propietat, i fer possible, alhora, les activitats de lleure que siguin compatibles en l'àmbit. Aquest objectiu es justifica també en la idea de civisme, convivència i respecte al patrimoni local.

Article 2

Àmbit d'aplicació

2.1 L'àmbit d'aplicació de les presents Ordenances correspon amb l'àmbit complet de la riera de Merlès, des del seu naixement fins a l'aiguabarreig amb el riu Llobregat (52,98 km), abastant una franja de 100 metres a banda i banda del marge de la riera, que s'amplia fins assolir el límit de la carretera VM-4406 en aquells sectors on es troba més allunyada dels 100 metres indicats. La cartografia de l'àmbit es troba grafiada a l'Annex 1.

2.2 L'àmbit total d'aplicació té una superfície de 1098,98 hectàrees, pertanyents als termes municipals de Sant Jaume de Frontanyà, les Llosses, Borredà, la Quar, Sagàs, Lluçà, Santa Maria de Merlès, Puig-reig i Gaià. La superfície corresponent a cada municipi es troba especificada en l'Annex 2.

2.3 Les presents Ordenances prevaldran sobre les normes d'igual rang, que coincideixin per raó de la matèria o el territori, en tot allò que puguin oposar-se. Tot això sens perjudici de l'aplicació que s'escaigui de totes aquelles normes de superior rang amb incidència en els objectius i disposicions de la present normativa.

2.4 D'acord amb el marc legal vigent, les administracions competents podran establir regulacions específiques necessàries per a les zones de la Riera de Merlès que ho precisin, en funció dels seus valors i de la intensitat de l'ús públic que s'hi desenvolupi. En aquest cas, les possibles regulacions addicionals es faran arribar als usuaris mitjançant la senyalització i la difusió adients.

Títol II

PROTECCIÓ DEL PATRIMONI NATURAL DE L'ESPÀI NATURAL DE LA RIERA DE MERLÈS

Article 3

Normes generals

3.1 Els visitants de la Riera de Merlès tenen el dret a gaudir dels valors naturals que ofereix aquest espai i la correlativa obligació de respectar-los, igual que l'entorn humanitzat i la resta d'activitats que hi tenen lloc.

3.2 Per tal de fer compatible l'ús social amb la preservació dels valors naturals i culturals els visitants tenen el dret i el deure de fer un ús adequat de l'entorn i dels recursos per al lleure que els ofereix l'espai. Per això, hauran de respectar el contingut de les Ordenances i atendre les indicacions, senyals i rètols instal·lats a tal efecte, així com les advertències que puguin rebre de part del personal autoritzat dels agents a municipals o d'altres cossos que tinguin al seu càrrec la gestió o vigilància d'aquest.

Article 4

Protecció del sòl

No són permeses, sense l'escaient autorització, l'alteració del sòl, de les roques, fòssils, i minerals, qualsevol que sigui el mitjà utilitzat (manual o mecànic). Tampoc es permet, sense l'escaient autorització, la recollida de sòl fèrtil i virosta, ni d'elements minerals i terres en general. Està prohibida les pintades sobre les roques, element excepcional d'aquest paisatge.

- Art. 37.1 de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Art. 74.2 e) de la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya.

Article 5

Protecció de l'aigua

5.1 Qualitat de les aigües

Resta prohibit l'abocament de tota mena de substàncies, deixalles i objectes que puguin alterar la qualitat de les aigües superficials o subterrànies. També es prohibeix realitzar activitats que incideixin negativament en la qualitat d'aquestes aigües, com rentar automòbils, buidar dipòsits de caravanes o d'altres activitats que produeixin efectes similars, a les fonts, basses, embassaments i en els cursos d'aigua o en la seva proximitat.

- Art. 116 i 117 del Real Decreto Legislativo 1/2001, de 20 de julio, que aprueba el texto refundido de la Ley de Aguas, i art. 315, 316 i 317 del Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, que aprueba el Reglamento del dominio público hidráulico.

5.2 Utilització de les aigües

L'activitat de bany es realitzarà sota l'exclusiva responsabilitat de l'usuari, que haurà d'atendre les indicacions i senyals que puguin imposar la prohibició per motius d'higiene o seguretat. Per motius de protecció del medi natural, també es podrà restringir el bany en determinats trams de cursos d'aigua degudament senyalitzats amb aquesta finalitat. Es prohibeixen els salts als gorgs.

- Art. 6 apartats 2 i 3 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

Article 6

Protecció de la vegetació

Els visitants es comportaran de forma respectuosa amb la vegetació, evitant danyar-la. En particular s'abstindran d'endinsar-se en aquells indrets on la vegetació contingui espècies fràgils o vulnerables. A tal efecte, s'hauran de tenir en compte les indicacions i senyals existents.

Així mateix, resta prohibida la recol·lecció massiva d'espècies vegetals, fora dels supòsits autoritzats per la normativa forestal i que estigui previstes dins dels instruments d'ordenació forestal de cada finca.

Article 7

Protecció de la fauna

Els usuaris de la Riera de Merlès hauran de comportar-se de forma respectuosa amb la fauna salvatge, abstenint-se de realitzar activitats susceptibles de destorbar-la o maltractar-la i de donar-li aliments sense autorització. Està prohibida la recol·lecció de qualsevol espècie animal, postes, ous, larves o d'altres formes de vida sense l'autorització expressa, amb una especial atenció a les espècies protegides i invasores que s'inclouen en l'Annex 3. També resta prohibit malmetre els caus, els nius o d'altres elements necessaris per a la subsistència dels animals, així com el desenvolupament d'activitats que puguin ser molestes per a la fauna.

7.1 Mesures addicionals de protecció

Les administracions competents podran establir mesures addicionals de protecció d'espècies animals i dels seus hàbitats per tal de preservar-ne i afavorir-ne les poblacions, d'acord amb el marc legal vigent i l'adequada informació als visitants.

7.2 Alliberament de fauna

Ateses les negatives repercussions derivades de l'alliberament incontrolat d'animals domèstics o salvatges al medi natural, queda prohibida la introducció, sense autorització ni control científic, d'espècies animals tant exòtiques com autòctones.

Això és especialment important, atesa la seva fragilitat, a les basses, embassaments, fonts i cursos d'aigua, en els quals resta expressament prohibit l'alliberament de cap espècie animal (vertebrada o invertebrada).

- *Decreto 506/1971, de 25 de marzo, que aprueba el Reglamento para la ejecución de la Ley de Caza.*
- *Art. 37.1 e) de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.*
- *Art. 13 de l'Ordre, de 7 de juny de 1995, de regulació de les explotacions ramaderes que allotgin espècies cinegètiques.*

7.3 Abandó d'animals

Està prohibit l'abandó d'animals domèstics dins l'àmbit de l'espai de la Riera de Merlès.

- *Art. 5 c) de la Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals.*

Títol III

PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC, HISTÒRIC I CULTURAL

Article 8

Protecció del patrimoni arquitectònic, històric i cultural

Restà prohibida a la totalitat de l'àmbit de la Riera de Merlès qualsevol actuació, ús o

activitat que pugui suposar, de forma directa o indirecta, el deteriorament o la destrucció de qualsevol component del patrimoni arquitectònic, històric i cultural, i molt especialment d'aquells que gaudeixen d'una protecció específica, d'acord amb el marc legislatiu vigent en matèria d'urbanisme i de patrimoni cultural català. També està prohibida la realització de pintades i l'enganxament de cartells o de propaganda sobre els elements de patrimoni esmentats.

- *Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español.*
- *Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.*

Títol IV

L'ACCÉS I L'ÚS DE LA RIERA DE MERLÈS

CAPÍTOL PRIMER

L'accés en general

Article 9

Normes generals

9.1 Totes les persones que accedeixin a la Riera de Merlès hauran d'adoptar una actitud respectuosa amb l'entorn. Especialment hauran d'abstenir-se de llençar deixalles, de produir sorolls que puguin pertorbar la fauna, de molestar els altres usuaris i de provocar danys o perjudicis a les activitats agrícoles, ramaderes i forestals i a les pròpies de la gestió de l'espai natural protegit.

També hauran de complir la normativa vigent en cada moment relativa a la prevenció d'incendis forestals.

9.2 Els usuaris seran responsables dels danys que puguin provocar a tercers, als béns o a les propietats, ja sigui per desconeixement, negligència o mal ús de l'espai. En conseqüència, les autoritats competents, o en el seu cas l'ajuntament corresponent, podran instar i/o incoar els procediments legalment previstos per sancionar les infraccions comeses i per reclamar els danys i perjudicis que corresponguin.

Article 10

Vianants

10.1 Es permet l'accés i la circulació de vianants per tots els camins que configuren la xarxa viària bàsica d'acord amb la seva Normativa urbanística i les presents Ordenances.

10.2 D'acord amb el Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge queda expressament prohibida la circulació a peu per torrenteres, i específicament la pràctica esportiva del descens de barrancs i engorjats, excepte en aquells casos motivats per causes científiques i tècniques, degudament autoritzades, i de vigilància.

10.3 La circulació a peu per l'entorn de la riera es farà només pel camí senyalitzat o senders existents, evitant d'obrir-ne de nous. En aquest sentit, es recomana als vianants la utilització de la xarxa de senders senyalitzats. La circulació dels vianants fora dels itineraris senyalitzats o de zones públiques es farà sota la responsabilitat de l'usuari, que respondrà dels danys propis i dels provocats a tercers. No està permès l'accés a camps sembrats i pastures.

Article 11

Circulació d'animals domèstics

Els gossos hauran d'anar lligats en tot l'espai, a excepció dels gossos dels pastors, masovers, tofonaires i caçadors, sempre que estiguin realitzant la seva activitat, portant el preceptiu collar amb la placa numerada de matrícula i identificats mitjançant el sistema exigint per la normativa aplicable. Queda expressament prohibit portar gossos sense lligar d'acord amb la senyalització existent i caldrà recollir les seves deposicions.

- *Llei 10/1999, de 30 de juliol, sobre la tinença de gossos considerats potencialment perillosos.*
- *Real Decreto 287/2002, de 22 de marzo, por el que se desarrolla la Ley 50/1999, de 23 de diciembre, sobre el régimen jurídico de la tenencia de animales potencialmente peligrosos.*

Article 12

Circulació motoritzada

12.1 La circulació de vehicles motoritzats dins de l'àmbit de la Riera de Merlès queda limitat al trànsit per les carreteres de la xarxa rodada principal i pels camins de la xarxa rodada secundària aptes per a l'ús públic d'acord amb la senyalització existent sobre el terreny.

No es pot circular a una velocitat superior als 40 km/h a la VM-4406, així com tampoc s'admet la circulació d'autobusos i autocars sense el seu permís corresponent.

12.2 Amb caràcter general, es prohibeix l'accés motoritzat a tots els camins senyalitzats amb la indicació de trànsit restringit o amb barreres físiques autoritzades per l'ajuntament corresponent. En qualsevol cas, no es podrà circular amb vehicles a motor per camins de menys de quatre metres d'amplada.

- *Art. 37.1 de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.*
- *Art. 6, 7 i 8 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.*
- *Art. 2 del Decret 166/1998, de 8 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'accés motoritzat al medi natural.*

12.3 La circulació de vehicles motoritzats per camins de la xarxa rodada secundària podrà ser restringida, de forma degudament senyalitzada, de manera que únicament tinguin dret de pas els veïns i els propietaris de les finques a les quals el camí dona accés, així com els vehicles de servei, els de vigilància i els de prevenció i extinció d'incendis forestals. També s'admetrà la circulació d'aquells vehicles motoritzats que excepcionalment comptin amb autoritzacions de circulació de caràcter temporal.

- *Art. 9 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.*

12.4 Es podrà prohibir la circulació en el medi natural en cas de risc elevat d'incendi forestal o per tasques d'extinció per part de les administracions i organismes competents.

- *Art. 136 a) del Decreto 3769/1972, de 23 de diciembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley de incendios forestales.*
- *Art. 8 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.*
- *Art. 7.2 del Decret 166/1998, de 8 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'accés motoritzat al medi natural.*

12.5 Per causa de nevades, esllavissades o altres circumstàncies que impedeixin o suposin un risc per a la circulació rodada l'ajuntament corresponent podrà establir mesures addicionals de regulació del trànsit, restringint la circulació pels camins d'ús públic mitjançant senyalització.

12.6 Queda especialment prohibida la circulació de vehicles motoritzats camp a través o fora de camins o pistes especialment habilitats: tallafocs, franges de manteniment de línies elèctriques sense vegetació, vies forestals d'extracció de fusta, lleres de rius i torrents.

- Art. 7 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Art. 2 del Decret 166/1998, 8 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'accés motoritzat al medi natural.

12.7 La circulació motoritzada per camins sense pavimentar s'haurà de realitzar sense superar en cap cas els 20 Km/h i respectant els altres usuaris, especialment els vianants, que gaudeixen de preferència.

- Art. 13 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Art. 10 del Decret 166/1998, de 8 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'accés motoritzat al medi natural.

Article 13 **Aparcament**

13.1 L'aparcament de vehicles es farà a les àrees habilitades per a aquesta finalitat.

13.2 Queda expressament prohibit estacionar vehicles de forma que s'impedeixi l'accés a les finques o als camins de la xarxa viària, així com en camps de conreu, conreats o sense conrear, prats, pastures i espais delimitats per tancats elèctrics.

13.3 L'aparcament a carreteres i vores de camins se subjectarà a les limitacions que estableix el vigent Reglament de circulació.

- Art. 91.2 c) del Real Decreto 1428/2003 por el que se aprueba el Reglamento General de Circulación.

CAPÍTOL SEGON **Les activitats dels usuaris de la Riera de Merlès**

Article 14 **Activitats recreatives**

14.1 A la Riera de Merlès s'hi desenvolupa tradicionalment un gran ventall d'activitats de recreació dels ciutadans que hi cerquen el contacte amb la natura. Aquestes activitats són de diversa índole i van des de la passejada i estada contemplativa fins a les activitats físicoesportives en el medi natural.

14.2 Es permet fer pícnic en tot l'espai, sempre que el menjar i el beure càpiguen en una motxilla. No es permet dur taules, cadires i altres estris per ocupar grans espais en l'entorn de la riera. Els residus hauran de ser dipositats en els contenidors corresponents situats a la pista asfaltada VM-4406.

Article 15 **Activitats físicoesportives i activitats col·lectives a l'aire lliure**

15.1 S'admet la pràctica d'activitats físicoesportives només amb finalitats recreatives i de lleure a la xarxa de camins municipals. Quan siguin pràctiques organitzades i col·lectives, tant si es tracta d'una activitat econòmica com d'activitats sense ànim de

lucre, es requerirà –en qualsevol cas– l'autorització de l'ajuntament corresponent, sens perjudici d'altres autoritzacions necessàries.

- *La regulació de les activitats físicoesportives en el medi natural es fa mitjançant el Decret 56/2003, de 4 de febrer. El seu annex 1 conté el catàleg d'activitats que es troben al seu abast.*
- *Ordre de 6 d'octubre de 2004, que modifica el catàleg d'activitats físicoesportives en el medi natural.*

15.2 Queda expressament prohibida la circulació a peu la riera i torrenteres tributàries, i específicament la pràctica esportiva del descens de barrancs i engorjats, excepte en aquells casos vinculats a projectes científics, tècnics o de voluntariat ambiental, degudament autoritzats i comunicats als ajuntaments, i de vigilància.

15.3 L'administració competent podrà limitar o restringir en el temps o en l'espai la pràctica d'alguna o algunes d'aquestes activitats físicoesportives, quan per raons de seguretat o de preservació del medi natural o del patrimoni resulti justificat.

- *Art. 6.1 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.*

15.4 Amb caràcter general, no es podrà autoritzar el desenvolupament d'activitats que produeixin sorolls excessius o impliquin una elevada concentració de participants en aquells indrets o àrees que, per les seves característiques, no admetin una freqüentació elevada. Així mateix, sempre que l'activitat comporti generació de residus, l'entitat organitzadora haurà de preveure el corresponent sistema de recollida selectiva, així com la retirada de tot tipus de senyalització instal·lada per l'esdeveniment.

Article 16

Acampada

16.1 L'acampada a la Riera de Merlès, ja sigui amb tendes, caravanes, remolcs, autocaravanes, furgonetes o elements similars, només es podrà realitzar als càmings i a les àrees d'acampada expressament creades i condicionades amb aquesta finalitat.

16.2 Amb caràcter general i fora de les àrees especialment habilitades, la pernoctació a l'aire lliure únicament es podrà realitzar en el transcurs d'excursions o travesses que ho facin necessari, en grups reduïts i tant sols en horari nocturn, del capvespre a l'alba.

16.3 Amb caràcter general i fora dels càmings i de les àrees d'acampada, queda prohibida la pernoctació dins d'un vehicle.

- *Art. 136 h) del Decreto 3769/1972, de 23 de diciembre, por el que se aprueba el reglamento de la Ley de incendios forestales.*
- *Art. 38.3 de la Ley 4/1989, de 27 de marzo, de conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna silvestres.*

CAPÍTOL TERCER

Comportament dels usuaris

Article 17

Normes generals

Tots els visitants de la Riera de Merlès comparteixen el dret del seu gaudi i el deure de

mantenir-lo en bon estat de conservació, evitant la seva degradació, respectant les propietats i atenent la senyalització i les indicacions que els pugui donar el personal acreditat.

Article 18 **Neteja, residus i deixalles**

18.1 Els visitants preferiblement s'hauran d'emportar els papers, envasos, restes de menjar i d'altres deixalles que produeixin durant les seves visites a la riera. Per a la petita brossa es faran servir els contenidors específics i papereres instal·lades amb aquesta finalitat, tenint cura de la selecció de la brossa d'acord amb les indicacions dels contenidors.

Queda estrictament prohibit llençar deixalles a terra o a l'aigua.

- *Art. 37.1 h) de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.*

18.2 Està absolutament prohibit abocar residus i deixalles de qualsevol tipus.

- *Art. 137 e) del Decreto 3769/1972, de 23 de diciembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley de incendios forestales.*
- *Art. 37.1 h) de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.*
- *Art. 38.1 de la Ley 4/1989, de 27 de marzo, de conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna silvestres.*
- *Decret 241/1994, de 26 de juliol, sobre condicionants urbanístics i de protecció contra incendis en els edificis i Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus.*
- *Art. 34.2 b) i c) –infraccions molt greus–, art. 34.3 –infraccions greus– de la Ley 10/1998, de 21 de abril, de Residuos.*

18.3 Queda prohibit rentar animals, vehicles i maquinària, canviar olis o efectuar operacions que comportin el vessament de residus líquids contaminants dins l'àmbit de la Riera de Merlès.

18.4 Queda prohibit, de manera específica, l'abandonament de vehicles, maquinària i estris de cap tipus dins l'àmbit. El cost del trasllat i custòdia anirà a càrrec del seu propietari.

Article 19 **Edificis, instal·lacions, mobiliari i altres béns públics**

Queda prohibit malmetre o deteriorar les instal·lacions, edificis, mobiliari, senyalització i la resta d'elements d'ús públic instal·lats en l'àmbit de la Riera de Merlès, així com realitzar-hi pintades o enganxar-hi cartells o propaganda de cap tipus.

- *Decret 336/1988, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del patrimoni dels ens locals.*
- *Ley 33/2003, de 3 de noviembre, del Patrimonio de las Administraciones Públicas.*

Article 20 **Sorolls i pertorbacions**

Resten prohibides les emissions sonores d'alta intensitat. Els usuaris de la Riera de Merlès s'abstindran de produir sorolls de qualsevol tipus, especialment si són susceptibles de pertorbar la tranquil·litat de la fauna o molestar a d'altres persones.

Amb caràcter general la utilització d'equips d'amplificació sonora resta prohibida a tot l'àmbit, llevat d'aquells esdeveniments que comptin amb l'autorització de l'Ajuntament corresponent.

- Art. 37.1 c) de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Art. 38.4 de la Ley 4/1989, de 27 de marzo, de conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna silvestres.
- Arts. 7 i 12.5 de la Llei 16/2002 de protecció contra la contaminació acústica.

Article 21

Foc

21.1 En tot l'àmbit de la Riera de Merlès queda terminantment prohibit encendre foc, a no ser que es compti amb una autorització de caràcter excepcional del Departament competent en la matèria de la Generalitat de Catalunya.

- Art. 137 a) i 138 a) del Decreto 3769/1972, de 23 de diciembre, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley de incendios forestales.
- Art. 18.3 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció dels incendis forestals.

21.2 Es podrà autoritzar la realització d'operacions agrícoles o forestals emprant foc (cremar rostolls, marges i restes d'aprofitaments forestals, agrícoles o de jardineria) sempre i quan s'acompleixin les següents condicions:

- 1r. Es realitzin en el període anual autoritzat per l'administració competent,
- 2n. Es realitzin en dies sense vent,
- 3r. Es realitzin en àrees desbrossades i,
- 4t. Es disposi dels mitjans adequats per poder apagar el foc o contenir-lo.

- Art. 137 b) del Decreto 3769/1972, de 23 de diciembre, por el que se aprueba el reglamento de la Ley de incendios forestales.
- Art. 14 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció dels incendis forestals.

21.3 Queda prohibit deixar abandonades en el bosc restes combustibles o susceptibles de ser causa de l'inici d'un foc (vidres, ampolles, papers i elements similars).

- Art. 136 j) del Decreto 3769/1972, de 23 de diciembre, por el que se aprueba el reglamento de la Ley de incendios forestales.
- Art. 14.2 b) i 15c) del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció dels incendis forestals.

CAPÍTOL QUART

Infraccions i sancions

Article 22

Infraccions

Atès que l'objectiu de les presentes ordenances és l'establiment de les garanties necessàries per assegurar la conservació del patrimoni natural i cultural, així com l'exercici de les activitats econòmiques admeses i dels drets derivats de la propietat i fer possible, alhora, les activitats de lleure que siguin compatibles en l'àmbit de l'Espai Natural de la Riera de Merlès (art. 1.2 ordenances), es consideren que integren

infraccions pròpies de la normativa de règim local i urbanisme i seran sancionables per l'Ajuntament les infraccions i prohibicions que es contenen en el si dels articles 4, 5.1, 5.2, 6, 7.3, 8, 9.1, 11, 14.2, 15.1, 15.3, 16, 18, 19 i 20.

Les infraccions contingudes en aquestes ordenances locals es classificaran en molt greus, greus i lleus.

En defecte de regulació sectorial o específica en les respectives ordenances, d'acord amb els arts. 36 i 37 de la Llei d'Espais Naturals, s'entendrà el següent:

1. Seran greus les infraccions que suposin: a) Una pertorbació rellevant de la convivència que afecti de manera greu, immediata i directa la tranquil·litat o l'exercici de drets legítims d'altres persones, el normal desenvolupament d'activitats de tota mena que siguin conformes amb la normativa aplicable o amb la salubritat o ornat públics. b) Els actes de deteriorament greu i rellevant dels valors naturals de l'espai, la seva gea, qualitat de les aigües, la seva fauna i flora, especialment la de les espècies i hàbitats especialment protegits de l'Annex 3. d) Els actes de deteriorament greu i rellevant d'espais públics o de qualsevol de les seves instal·lacions i elements, siguin mobles o immobles, que no derivin d'alteracions de la seguretat ciutadana. e) L'increment de l'erosió i la pèrdua de qualitat dels sòls. f) L'emissió de gasos, de partícules o de radiacions que poden afectar greument l'ambient atmosfèric. g) La producció de sorolls innecessaris que poden pertorbar el comportament normal de la fauna. h) La destrucció de superfícies forestals en tots els casos i la destrucció, el desarrelament i la comercialització de les espècies i de llurs llavors, quan estigui prohibida. i) La introducció d'espècies alienes nocives a la fauna salvatge i el maltractament d'animals. j) La circulació amb mitjans motoritzats fora de carreteres i pistes i sense permís lliurat per l'Ajuntament. k) La instal·lació de cartells de propaganda i d'altres elements similars que limiten el camp visual, trenquen l'harmonia del paisatge o desfiguren les perspectives. l) L'abocament o l'abandó d'objectes, de residus o altres deixalles fora dels llocs autoritzats.
2. De forma expressa, es qualificaran com a molt greus les anteriors de l'epígraf 1 en funció dels criteris de major gravetat i perjudici dels valors de l'espai, d'acord amb els següents criteris que s'estableixin de forma motivada: a) La intensitat de la pertorbació que ocasioni en la tranquil·litat o en l'exercici pacífic dels drets d'altres persones o activitats. b) La intensitat de la pertorbació causada en els valors naturals protegits de l'espai. c) La intensitat de la pertorbació ocasionada en l'ús d'un servei o d'un espai públic per part de les persones amb dret a utilitzar-lo. d) La intensitat de la pertorbació ocasionada en el normal funcionament d'un servei públic. e) La intensitat del danys ocasionats al medi natural, la fauna i la flora, els equipaments, infraestructures, instal·lacions o elements d'un servei o d'un espai públic. f) Construcció de noves edificacions d'ús d'habitatge en sol no urbanitzable dins de l'àmbit de l'espai, sense complir les condicions del planejament especial i no trobar-se en cap de les excepcions en ell contingudes, o incomplint la llicència que es pogués haver atorgat.

La resta d'articles referits a l'encapçalament però no esmentats expressament com a infraccions greus es classificaran en lleus, és a dir les infraccions i prohibicions que es contenen en el si dels articles 4, 5.1, 5.2, 6, 7.3, 8, 9.1, 11, 14.2, 15.1, 15.3, 16, 18, 19 i 20.

Article 23

Règim sancionador

Tret que la legislació sectorial prevegi una altra cosa les multes per infracció de les ordenances respectaran les següents quanties:

- a) Infraccions lleus: fins a 750 euros
- b) Infraccions greus: fins a 1.500 euros
- c) Infraccions molt greus: fins a 3.000 euros

A l'hora de determinar la sanció corresponent, l'Ajuntament garantirà l'adequació deguda entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció aplicada, i es consideraran especialment els criteris següents:

- a) L'existència d'intencionalitat o reiteració, així com el grau de participació en els fets de l'infractor i el benefici obtingut per aquest amb motiu de l'il·lícit administratiu.
- b) La naturalesa dels perjudicis causats, atenent a la gravetat del dany derivat de la infracció, a l'alteració social causada i al grau d'afectació que la dita infracció hagi tingut.
- c) La reincidència, per comissió, en el termini d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa quan així hagi estat declarat per resolució ferma en via administrativa.

En l'establiment de sancions pecuniàries, la comissió de les infraccions no resultarà més beneficiosa a l'infractor que el compliment de les normes infringides. Quan de la comissió d'una infracció se'n derivi necessàriament la comissió d'una altra o altres, s'imposarà únicament la sanció més elevada de totes les que siguin susceptibles d'aplicació. També podrà comportar l'obligació de reparar el dany causat, d'acord amb el que estipula l'art. 9.2 d'aquestes ordenances.

Article 24

Procediment sancionador

Atès que una bona part de les prohibicions i infraccions contingudes en aquestes ordenances són sancionables només per la normativa de la Generalitat, sigui la d'espais naturals, circulació motoritzades, protecció dels animals, protecció d'incendis, aigües i altres, d'acord amb els arts. 36 i 37 de la Llei d'Espais Naturals, i els arts. 13 i 24 del Decret 328/1992, de 14 de desembre que aprova el PEIN, vista l'obligació de vetllar pels béns protegits en el si dels espais naturals de protecció especial que inclou les administracions locals, en els casos continguts en el si dels arts 7.1 i 7.2 (protecció de la fauna), 8 (protecció del patrimoni històric), 10 (excursionisme dins d'un espai natural protegit regulat pel Decret 128/1992), 12 (circulació motoritzada), 13 (carreteres), i 21 (prevenció d'incendis forestals), de conformitat amb l'art. 37 de la Llei d'Espais Naturals, els ajuntaments podran incoar expedient informatiu sobre la presumpta infracció de la normativa sectorial i el trametrà a l'organisme responsable d'incoar l'expedient sancionador per raó de la matèria de la Generalitat de Catalunya per tal que, si escau, prengui les mesures adients a la naturalesa de la infracció continguda en la normativa sectorial.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

L'ús i gaudi de la Riera de Merlès és un dret inqüestionable sempre que es faci d'acord amb aquestes normes.

Segona

Les prescripcions de les presents Ordenances que incorporin o reproduïxin aspectes de la normativa estatal; autonòmica o local; s'entendran actualitzades automàticament a partir de l'aprovació i entrada en vigor de les disposicions legals estatals, autonòmiques o locals que en cada cas es publiquin.

En tot el no previst en aquesta Ordenança, vindrà determinat per la Llei 12/85 d'Espais Naturals, i la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, text consolidat després de la seva modificació per la Llei 10/2011 de simplificació i millorament de la regulació normativa.

DISPOSICIO FINAL

La present Ordenança entrarà en vigor el següent dia hàbil al de la publicació del seu text íntegre en el Butlletí Oficial de la província de Barcelona aprovat definitivament, o del provisional elevat a automàticament a tal categoria d'acord amb l'art. 70.2 LBRL.

A Santa Maria de Merlès a 21 de febrer de 2017.

Josep Costa Garet.
L'alcalde

ANNEX 1

Àmbit d'aplicació de les Ordenances de l'ús públic de l'Espai Natural de la Riera de Merlès

ANNEX 2

Superfícies per municipi de l'àmbit d'aplicació de les Ordenances de l'ús públic de l'Espai Natural de la Riera de Merlès

<i>Municipi</i>	<i>m2</i>	<i>ha</i>	<i>%</i>
Borredà	2262011,27	226,20	20,58
Gaià	400630,44	40,06	3,65
la Quar	423709,38	42,37	3,86
les Llosses	1661339,33	166,13	15,12
Lluçà	752820,09	75,28	6,85
Puig-reig	1227058,11	122,71	11,17
Sagàs	375244,23	37,52	3,41
Sant Jaume de Frontanyà	739508,33	73,95	6,73
Santa Maria de Merlès	3147490,36	314,75	28,64
TOTAL	10989811,53	1098,98	100,00

ANNEX 3

Hàbitats i espècies d'interès

Hàbitats inclosos en la Directiva Europea d'Hàbitats (92/43/CEE i 97/62/CE)

Rius de tipus alpí amb bosquines de muntanya segura

Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (*Ramunculion fluitantis* i *Callitriche–Batrachion*)

Rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils del *Chenopodium rubri* (p.p) i del *Bidention* (p.p.)

Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del *Molinio-Holoschoenion*

Prats de dalt de terra baixa i de la muntanya mitjana (*Arrhenatherion*)

Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Alzinars i carrascars

Pinedes submediterrànies de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Pinedes mediterrànies

Espècies de fauna d'especial interès incloses en les directives europees, catàlegs normatius i/o llistes vermelles

Alcedo atthis (Blauet)

Anodonta anatina (Nàiade anodonta)

Austropotamobius pallipes (Cranc de riu autòcton)

Barbastella barbastellus (Ratpenat de bosc)

Barbus haasi (Barb cua-roig)

Dryocopus matrius (Picot negre)

Euplagia quadripunctaria (Papallona tigre)

Graellsia isabelae (Papallona graèllsia)

Lucanus cervus (Escarabat escanyapolls)

Lutra lutra (Lúdriga)

Mauremys leprosa (Tortuga de rierol)

Rhinolophus euryale (Ratpenat de ferradura)

Rhinolophus ferrumequinum (Ratpenat de ferradura gros)

Rhinolophus hipposideros (Ratpenat de ferradura petit)

Squalius laietanus (Bagra)

Unio mancus (Nàiade allargada)

***Espècies invasores d'alt risc, contemplades al catàleg d'espècies invasores del
Ministerio de Medio Ambiente (Real Decreto 630/2013)***

Pacifastacus leniusculus (Cranc de riu senyal)

Procambarus clarkii (Cranc de riu vermell americà)

Lepomis gibbosus (Peix sol)

Micropterus salmoides (Perca americana)

Trachemys scripta (Tortuga de Florida)

Neovison vison (Visó americà)